

MARMARA ÜNİVERSİTESİ

**SİYASAL
BİLİMLER
DERGİSİ**

JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE
REVUE DE SCIENCE POLITIQUE

VOLUME • CİLT: 4 / ISSUE • SAYI: 2 SEPTEMBER • EYLÜL 2016
ONLINE ISSN: 2147-6926 • PRINT ISSN: 2147-6934

MARMARA ÜNİVERSİTESİ YAYINEVİ

Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi / Marmara University Journal of Political Science /
Université de Marmara Revue de Science Politique
6 Aylık Hakemli Akademik Dergi / Biannual Peer-Reviewed Academic Journal
Basılı ISSN: 2147-6934 Elektronik ISSN: 2147-6926

Marmara Üniversitesi Rektörlüğü Adına İmtiyaz Sahibi • Owner: Prof. Dr. Mehmet Emin ARAT (Rektör / Rector)
Derginin Sahibi • Owner of the Journal: M.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Adına, On behalf of Marmara University
Faculty of Political Science Prof. Dr. Recep BOZLAĞAN (Dekan / Dean)
Editör • Editor-in-Chief: Doç. Dr. Ahmet Kemal BAYRAM
Editör Yardımcıları • Assistant Editors: Öğr. Gör. Murat DAOUDOV, Arş. Gör. Alihan GÖK, Arş. Gör. Koray
KAPLICA, Arş. Gör. Muhammet Erdal OKUTAN

Yayın Kurulu • Editorial Board

Prof. Dr. Recep BOZLAĞAN, Prof. Dr. Alaeddin YALÇINKAYA (Marmara Üniversitesi), Prof. Dr. Ayşegül SEVER,
Prof. Dr. Ömer Faruk GENÇKAYA, Doç. Dr. Nail YILMAZ, Doç. Dr. Ahmet Kemal BAYRAM, Doç. Dr. Erbay
ARIKBOĞA

Bilim Kurulu • Editorial Advisory Board

Prof. Dr. Ahmet İNSEL (Galatasaray Üniversitesi), Prof. Dr. Ali Vahit TURHAN (Beykent Üniversitesi), Prof. Dr. Asım
KARAÖMERLIOĞLU (Boğaziçi Üniversitesi), Prof. Dr. Aydın UĞUR (İstanbul Bilgi Üniversitesi), Prof. Dr. Ayşegül
YARAMAN (Marmara Üniversitesi), Prof. Dr. Bedri GENCER (Yıldız Teknik Üniversitesi), Prof. Dr. Bilal ERYILMAZ
(İstanbul Medeniyet Üniversitesi), Prof. Dr. Birsen ÖRS (İstanbul Üniversitesi), Prof. Dr. Büşra ERSANLI (Marmara
Üniversitesi), Prof. Dr. Cemil OKTAY (Yeditepe Üniversitesi), Prof. Dr. Christoph KNILL (Ludwig-Maximilians
Üniversitesi / Almanya), Prof. Dr. Coşkun ÇAKIR (İstanbul Şehir Üniversitesi), Prof. Dr. Deniz VARDAR (Marmara
Üniversitesi), Prof. Dr. Ergun ÖZBUDUN (İstanbul Şehir Üniversitesi), Prof. Dr. Ernest Wolf-Gazo (Kahire Amerikan
Üniversitesi, Mısır), Prof. Dr. Erhan BÜYÜKAKINCI (Galatasaray Üniversitesi), Prof. Dr. Faruk SÖNMEZOĞLU
(İstanbul Üniversitesi), Prof. Dr. Füsun ÜSTEL (Galatasaray Üniversitesi), Prof. Dr. Haluk ALKAN (İstanbul Üniversitesi),
Prof. Dr. Hüseyin ÖZGÜR (Pamukkale Üniversitesi), Prof. Dr. İsmail CERİTLİ (Bartın Üniversitesi), Prof. Dr. James M.
CONNELLY (Hull Üniversitesi / İngiltere), Prof. Dr. Jean MARCOU (Grenoble Üniversitesi), Prof. Dr. Mehmet Emin
KÖKTAŞ (İstanbul Sebahattin Zaim Üniversitesi), Prof. Dr. Mehmet KARAKAŞ (Afyon Kocatepe Üniversitesi), Prof.
Dr. Musa EKEN (Sakarya Üniversitesi), Prof. Dr. Nuray BOZBORA (Marmara Üniversitesi), Prof. Dr. Ömer DEMİR
(Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi), Prof. Dr. Ruşen KELEŞ (Ankara Üniversitesi), Prof. Dr. Ted HOPF (Singapur
Devlet Üniversitesi / Singapur), Prof. Dr. Veysel BOZKURT (İstanbul Üniversitesi), Prof. Dr. Yakup BULUT (Mustafa
Kemal Üniversitesi), Prof. Dr. Yüksel TAŞKIN (Marmara Üniversitesi), Doç. Dr. Dominique MALIESKY (Rennes Siyasal
Çalışmalar Enstitüsü / Fransa), Doç. Dr. Yüksel DEMİRKAYA (Marmara Üniversitesi), Doç. Dr. İsmet AKÇA (Yıldız
Teknik Üniversitesi), Dr. Kamil ZAJACZKOWSKI (Varşova Üniversitesi, Polonya)

Marmara Üniversitesi Yayınevi • Marmara University Press

Adres: Göztepe Kampüsü 34722 Kadıköy, İstanbul
Tel/Faks: (0216) 348 43 79
E-posta: yayinevi@marmara.edu.tr

İletişim Bilgileri

Adres: Marmara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi,
Anadolu Hisarı Kampüsü, 34810, Beykoz, İstanbul
Telefon: (0216) 308 99 19 **Faks:** (0216) 308 99 32
E-mail: siyasalbilimlerdersisi@marmara.edu.tr

Baskı • Printing Press: Şenyıldız Matbaacılık
Tel.: 0212 483 47 91 **Sertifika No:**11964

SİYASAL BİLİMLER DERGİSİ, Marmara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nin hakemli akademik yayınıdır. Altı ayda bir yayınlanır. Dergide yayınlanan makalelerdeki görüşler yazarlarına aittir. Yayın Kurulu tarafından benimsendiği anlamına gelmez. Yayın Kurulu, yazının özüne dokunmaksızın gerekli yazım ve cümle değişikliklerini yapma hakkını saklı tutar. Siyasal Bilimler Dergisi EBSCO uluslararası alan endeksi tarafından taranmaktadır.

JOURNAL OF POLITICAL SCIENCE is a peer-reviewed academic journal of Marmara University Faculty of Political Science. The journal is a biannual publication. All the views and opinions expressed in the articles are those of the authors and they do not necessarily reflect the views or opinions of the editor, the editorial board, or the publisher. The editorial board reserves the right to make necessary changes in spelling and sentences without changing content. The journal is indexed by EBSCO International Index.

Teşekkür

Dergimizin bu sayısına gönderilen makalelere hakemlik yaparak destek veren ve isimleri, unvan-alfabetik sıra gözetilerek aşağıda düzenlenmiş olan meslektaşlarımıza katkılarından ötürü teşekkür ederiz.

Yayın Kurulu

Prof. Dr. Haluk Alkan (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Ufuk Aydın (Anadolu Üniversitesi)
Prof. Dr. Saadet Gülden Ayman (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Bilal Eryılmaz (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. Zerrin Toprak Karaman (Dokuz Eylül Üniversitesi)
Prof. Dr. Bekir Berat Özipek (Medipol Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Şahin (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Mehmet Rıza Türkay (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Erbay Arıkboğa (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Gökhan Atılğan (Ankara Üniversitesi)
Doç. Dr. Nurcan Özgür Baklacioğlu (İstanbul Üniversitesi)
Doç. Dr. Ahmet Kemal Bayram (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Erdem Denk (Ankara Üniversitesi)
Doç. Dr. Zafer Durdu (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi)
Doç. Dr. Hatice Erol (Adnan Menderes Üniversitesi)
Doç. Dr. Naci Karkın (Pamukkale Üniversitesi)
Doç. Dr. Tarkan Oktay (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Doç. Dr. Ayla Zehra Öncer (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Barış Özdal (Uludağ Üniversitesi)
Doç. Dr. Nejat Özüpek (Selçuk Üniversitesi)
Doç. Dr. Metin Sarfati (Marmara Üniversitesi)
Doç. Dr. Deniz Şenol Sert (Özyeğin Üniversitesi)
Doç. Dr. Yılmaz Yıldırım (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Sidar Çınar (Mardin Artuklu Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Funda Çoban (Aksaray Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Demokaan Demirel (Ömer Halisdemir Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Demet Şefika Mangır (Selçuk Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Yasemin Çakırer Özservet (Marmara Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Armağan Öztürk (Artvin Çoruh Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Osman Savaşkan (Marmara Üniversitesi)

Takdim ve Teşekkür

Kurumsallaşma, literatürde sıklıkla kullanılan fakat tanımı konusunda oldukça geniş bir havuz barındıran bir kavramdır. Fakat pratikteki karşılığına odaklanıldığında iki anlamı öne çıkar: Birincisi, bir organizasyon veya girişim, belirlenmiş amaçları yerine getirme aracı olmaktan öte artık kendi içinde bir amaç haline gelmişse kurumsallaştığı iddia edilebilir. Bu kurumsallaşma seviyesine ulaşıldığında söz konusu organizasyon veya girişim artık yerine getirdiği işlevlerin toplamından daha fazlasını ifade eder ve kendine ait bir yaşam dizgesi oluşturur. Kurumsallaşmanın ikinci göstergesi ise, söz konusu birim içindeki usul ve davranışların rutinleşmesi ve bu şekilde gayrişahsiliğin, dolayısıyla da tahmin edilebilirliğin artmasıdır. Kurum artık kendi içinde değerli ve kendi kurallarıyla işleyen bir mekanizma haline gelmiştir. Aktörler bu kurumu güçlendirir, şeklini değiştirir ya da yönlendirir ama kurum işleyen bir mekanizma olarak kendi kendini üretmeye devam eder.

2013 yılında, siyasal bilimler konularında üretilen araştırma ve çalışmalara bilimin evrensel kriter ve etik kurallarına bağlı kalarak yer açan yeni bir kaynak olmak amacıyla yayın hayatına atılan Siyasal Bilimler Dergisi dördüncü yılının içindedir. Ancak, Eylül 2016 sayısı derginin yayın hayatında bazı açılardan önemli bir eşik noktasını da ifade ediyor. Siyasal Bilimler Dergisi, bu sayıyla beraber yeni bir editör kadrosuyla yoluna devam ediyor. Derginin kurumsallaşması adına önceki editör kadrosunun sarf ettiği özverili emekler, bu sürecin başarılı şekilde atlatılmasını sağlayan en önemli etken oldu. Yaklaşık dört yıllık süreçte istikrarlı şekilde kendi kendine işleyebilen bir kurumsal sistemi kurabilen Siyasal Bilimler Dergisi, bu yüzdendir ki, kısa sürede akademi dünyasında kendine özgü bir yer açma ve düşünce düzlemini farklılıklarla genişletme açısından önemli bir mesafe kat etti. Ne mutlu ki, uzun bir yarışta bayrağı teslim alan yarışçılar olarak biz, sahiplenmekten mutluluk duyacağımız, katkı vermekten gururlanacağımız bir dergiyi devraldık. Siyasal Bilimler Dergisi'nin yayın hayatına başlamasının öncesinden, bu yana, dergiyi yaratıcı vizyonlarıyla şekillendiren ve özverileriyle sürdüren, kurucu editörümüz Doç. Dr. Nail Yılmaz ve editör yardımcılarımız Öğr. Gör. Baran Alp Uncu, Öğr. Gör. Murat Daoudov ve Arş. Gör. Ümit Yazmacı'ya en içten teşekkürlerimizi sunuyoruz. Bundan sonraki süreçte de hem gelinen mevcut noktayı muhafaza etmenin hem de aynı ivmeyle devam ettirip akademi dünyasına katkılar sunmanın daha da fazla emek gerektirdiğinin farkındayız.

Bu teşekkür girizgahından sonra, derginin bu sayıdaki makalelerine gelecek olursak:

Dergimize, Soğuk Savaş döneminde ülke politikalarını anlamakta ve anlamlandırmakta kullanılan en önemli kavramlardan biri olan *caydırcılık teorisi* ile ilgili bir çalışma ile başlayacağız. Emre Gündoğdu, rasyonalite ve tehditlerin inandırıcılığı gibi bir dizi varsayım dayanan klasik caydırma teorisine karşı, aktörler arasında değerler sistemindeki farklılıkları merkeze yerleştiren eleştirileri değerlendirerek teorinin mevcut konumunu tartışıyor. Gündoğdu, klasik caydırma teorisinin mevcut ampirik gerçeklerle uyumsuzluğunu vurgulayarak yeniden formüle edilmesi gerekliliğine odaklanıyor.

Köksal Çalışkan, siyaset biliminin erken dönemlerinde ana akım yaklaşım olan yapısalcı işlevselci yaklaşımının siyasal değişim ve gelişimi açıklama ögesi olan siyasal kültür kavramını ele alıyor. Çalışkan, siyasal kültür kavramını siyaset bilimi için ayrı bir alt disiplin olarak kabul edilmesini sağlayan ve bu konudaki ilk sistematik çalışma girişimi olan Almond ve Verba'nın 1963'te yayınladığı "Civic Culture" çalışmasının ardından, özelden bu çalışmaya yönelik eleştirilerle şekillenen siyasal kültür yazınının odakları ekseninde değerlendirmesini yapıyor.

Bir sonraki çalışmada ise Birsen Banu Okutan, Karl Marx'ın düşünce sistemini Burrell ve Morgan'ın kategorilerine göre değerlendirmeye girişiyor. Marx'ın düşünce sistemini ontolojisi, epistemolojisi, insan doğasına yaklaşımı ve metodolojisi üzerinden yeniden okuyan Okutan çalışmasında, Marksist düşünceyi objektivizm - subjektivizm zıt ikiliğinde objektivizme yakın konuma yerleştiriyor.

Muzaffer Koç'un çalışması ise son yıllarda Türkiye gündeminde sıklıkla bahsi geçen ve siyasal düzlemde de önemli bir tartışma konusunu oluşturan *alt işverenlik* olgusu ile ilgili. Türkiye'de resmi kayıtlara göre 1,5 milyon alt işveren işçisi olduğunu ve bu işçilerin ücret, kıdem tazminatı, yıllık izin gibi özlük hakları ile ilgili ciddi sorunların olduğunu hatırlatan Koç, çalışmasında kamu sektöründe alt işveren olgusuna odaklanarak bu uygulamayı ortaya çıkaran nedenleri, uygulamanın özellikle işçi açısından yarattığı sonuçları ve çözüm önerilerini tartışıyor.

Gülmelek Doğanay da, Türkiye'de Gezi Parkı Protestoları ve dünyada "İşgal Et" ("Occupy") eylemleri ile akademik camiada daha da bahsedilir hale gelen toplumsal hareketlerin değişim ve dönüşümünü aktörlerin eylemleri ve söylemleri üzerinden anlamaya girişiyor. Doğanay, Yeni Toplumsal Hareketler Kuramı'ndan yola çıkarak Don Kişot Sosyal Merkezi örneğinden farklı grupları birbirine yakınlaştıran ve birlikte hareket etmesine neden olan motivasyonları ve kamusal alanının yeniden inşasından bireysel eylemin kolektif bir davranışı nasıl yarattığı sorularını inceliyor.

Son olarak, Ülku Güney ve Nahide Konak, Türkiye'de ve dünyada kısa ve uzun vadede politika üretimi açısından çok önemli alan olarak öne çıkan uluslararası göç ile ilgili yaptıkları bir çalışmayla dergimize konuk oldular. Güney ve Konak, uluslararası göçün sosyal boyutu üzerine odaklanarak, vatandaşlık ve ötekileştirme ekseninde Bolu'da yaşayan yerleşik halkın Iraklı ve Suriyeli sığınmacıların kaynaklara erişimi konusundaki görüşlerini analiz ediyor.

İyi okumalar dileriz.

Siyasal Bilimler Dergisi

İçindekiler / Contents

Takdim ve Teşekkür	v
Uluslararası İlişkilerde Caydırma Teorisi / Deterrence Theory in International Relations Emre GÜNDOĞDU	1-22
Siyasal Kültür: Yeni Yaklaşımlara Genel Bir Bakış / Political Culture: An Overview of the New Approaches Köksal ÇALIŞKAN	23-46
“Felsefi Meseleler” Çerçevesinde Marx’ı Yeniden Okuma Girişimi / Re-Reading Marx within the Frame of Philosophical Assumptions Birsen Banu OKUTAN	47-64
Kamuda Bir İstihdam Modeline Dönüşen Alt İşverenlik / The Practice of Subcontracting Which Has Turned into an Employment Model in the Public Sector Muzaffer KOÇ	65-90
Avrupa’da İşgal Hareketlerinin Kapsamı ve Türkiye Örneği: Don Kişot Sosyal Merkezi / The Scope of the Occupy Movements in Europe and the Case of Turkey: Don Quixote Squat Gülmelek DOĞANAY	91-111
Bolu’da Suriyeli ve Iraklı Sığınmacılar Vatandaşlık ve Kaynak Dağılımı Temelinde Öteki Algısı / Syrian and Iraqi Refugees in Bolu: Perception of Others on the Basis of Citizenship and Resource Allocation Ülkü GÜNEY • Nahide KONAK	113-133

